

Betænkning

over forslag til lov om ændring af lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m. v.

(Afgivet af undervisningsudvalget den 6. december 1977).

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder. I forbindelse hermed har undervisningsministeren dels skriftligt, dels i samråd besvaret en række spørgsmål.

Udvalget har desuden modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Bibliotekarforbundet,

Birkerød kommune, skolekommissionen,

Danmarks Lærerforening,

Danmarks Ungdoms Fællesråd,

Dansk Aften- og Ungdomsskoleforening,

DAUF,

En kreds af ungdomsskoleinspektører og pædagogiske medarbejdere, Dronninglund,

Forretningsudvalget for lærerrådet ved Herlev kommunes Ungdomsskole,

Forretningsudvalget for skoleassistenter ved

Rødovre kommune, Nyager skoler,

Fritid og Samfund,

Idrættens Fællesråd,

Kredsen af ungdomsskoleinspektører i Vestsjællands amt, Holbæk,

Københavns magistrats 1. afdeling,

Landsorganisationen af elever,

Lands sammenslutningen af Ungdomsskoleledere i DAUF,

Medlemmer af kommissioner og nævn i Ribe amt,

Møllevangskolen, Århus, skolenævnet,

Rind ungdomsskole, Herning kommune,

Skole og Samfund,

Ungdomsskoleinspektører fra Sønderjyllands og Ribe amter,

Ungdomsskolenævnet ved Sundsøre ungdomsskole og

10. klasse eleverne, Emdrupborg skole.

1. Elevråd.

Udvalget understreger, at eleverne ved en kommunal eller en amtskommunal skole har ret til at danne et elevråd til varetagelse af deres interesser over for skolen og de kommunale (amtskommunale) skolemyndigheder, jfr. lovens § 80 b. Udvalget fremhæver endvidere, at bestemmelsen i § 12, stk. 3, om valg af 2 elevrepræsentanter til at deltage i skolenævnets møder vil kunne ske i en forsamling af alle skolens elever eller af andre elevsammenslutninger på skolen, der er repræsentative for eleverne.

2. Ungdomsskolen.

Ifølge lovforslaget skal ungdomsskolenævnet afgive indstilling til skolekommissionen i sager, der ikke afgøres af nævnet selv. Dette skyldes et ønske om at koordinere ungdomsskolens og folkeskolens undervisningstilbud, navnlig efter vedtagelsen af folkeskoleloven af 26. juni 1975, der åbner mulighed for et udvidet samarbejde imellem de to skoleformer, f. eks. ved tilrettelæggelse af undervisningen i en række valgfag og tilbudsfag, ligesom undervisningspligten efter det 7. klassetrin kan opfyldes ved heltidsundervisning i den kommunale ungdomsskole. Udvalget understreger imidlertid, at ændringerne i skolestyrelsesloven alene tilsigter en administrativ koordinering imellem de to skoleformer. Ungdomsskolens undervisningstilbud skal som hidtil tilrettelægges og gennemføres i ungdomsskolens eget regie og efter de gældende regler i lov om fritidsundervisning m. v., herunder kravene til lærerkvalifikationer, og lovforslaget inde-

bærer således ikke ændringer med hensyn til ungdomsskolens muligheder for at fremstå som et alternativt undervisningstilbud til de unge.

3. Samarbejdsudvalg.

Som det fremgår af bemærkningerne, indeholder lovforslaget ikke bestemmelser om samarbejdsudvalg, idet de formål, der ønskes opfyldt ved oprettelsen af samarbejdsudvalg, må tilgodeses ved, at der ved siden af de i skolestyrelsesloven nævnte organer oprettes samarbejdsudvalg i overensstemmelse med de samarbejdsaftaler, der er indgået imellem personaleorganisationerne og Kommunernes Landsforening/Amtsrådsforeningen i Danmark, henholdsvis Københavns kommune. Udvalget fremhæver i denne forbindelse, at det må anses for ønskeligt, at der oprettes samarbejdsudvalg inden for de skoleområder, der er omfattet af loven.

Herefter indstiller et *mindretal* (socialdemokratiets og det radikale venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af undervisningsministeren stillede ændringsforslag nr. 2, 14, 20, 22, 31-35, 38, 39, 41 og 43-48.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) anbefaler lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede eller tiltrådte ændringsforslag nr. 2, 7, 8, 11, 14, 21, 23, 30-38, 40 og 42-48.

Samtidig ønsker dette mindretal at gøre opmærksom på, at lovforslaget betragtet som en revision af hidtil gældende lovgivning, jfr. undervisningsministeriets bekendtgørelse af 3. september 1974, ikke efter mindretallets mening på tilstrækkelig måde reviderer nævnte lov.

Det gælder især den gældende lovs bestemmelser i kapitel 4 og 5, der vedrører amtsrådets og amtskonsulenternes funktioner.

På trods af, at kommunalreformen fra 1970 giver kommunerne muligheder for selv at varetage alle interesser i forbindelse med styrelsen af de kommunale skolevæsen, så opretholder man stadig væk i loven, at amterne fortsat skal føre tilsyn, godkende eller bistå primærkommunerne på en række områder inden for undervisningssektoren.

Der er efter mindretallets opfattelse tale

om en så betydelig dobbeltadministration med deraf følgende ressourcspild, forsinkelser og bureaukratisk sagsbehandling, at en yderligere lovrevision vedrørende de nævnte kapitler er absolut påkrævet.

Hvis ikke der fra anden side fremkommer et initiativ til denne nødvendige yderligere lovændring, vil mindretallet overveje at fremsætte et nyt lovforslag, jfr. ovenstående betragtninger.

Et *tredje mindretal* (venstres medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de ændringsforslag, som mindretallet er medforslagsstiller til, eller som mindretallet har tiltrådt, nr. 2, 7, 11, 14, 21, 23, 30-36, 38, 40 og 42-48, idet mindretallet forbeholder sig fortsat at kunne arbejde for styrkelse af forældreindflydelsen på og effektivisering af skolestyrelsen.

Et *fjerde mindretal* (det konservative folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede eller tiltrådte ændringsforslag nr. 2, 7, 11, 14, 21, 23, 30-36, 38, 40 og 42-48.

Et *femte mindretal* (centrum-demokraternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede eller tiltrådte ændringsforslag nr. 2, 5, 11, 14, 17, 21, 26, 28-35, 38, 40 og 43-48.

Et *sjette mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede eller tiltrådte ændringsforslag nr. 3, 4, 6, 8-10, 14-16, 19, 24, 25, 27, 31-35, 37, 38 og 43-48. Mindretallet finder det vigtigt, at brugerne og de ansatte får indflydelse på deres egen arbejdssituation gennem direkte medbestemmelse i alle styrende organer ved det kommunale skolevæsen. Ud fra denne grundbetragtning har mindretallet stillet ændringsforslag nr. 3 og 4.

Såfremt mindretallets ændringsforslag vedtages ved 2. behandling, vil mindretallet ved 3. behandling stille de ændringsforslag, der er en konsekvens af denne vedtagelse.

Et *syvende mindretal* (kristeligt folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede eller tiltrådte ændringsforslag nr. 2, 7, 11, 14, 21, 23, 30-36, 38, 40 og 42-48.

Et *ottende mindretal* (Danmarks retsforbunds medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede eller tiltrådte ændringsforslag nr. 1, 2, 12-14, 18, 20, 22, 31-35, 38, 39, 41 og 43-48.

Et *niende mindretal* (venstresocialisternes medlem af udvalget) finder, at denne styrelseslov ikke vil være med til at ændre de grundlæggende problemer i skolen. Loven skal bruges til at styre den borgerlige skole og vil således ikke ændre skolens indhold og struktur radikalt. Mindretallet har alligevel fundet det væsentligt at stille en række ændringsforslag, som primært har til formål at give lærere og elever indflydelse på skolesager. Mindretallet indstiller derfor de af mindretallet stillede eller tiltrådte ændringsforslag nr. 3, 4, 6, 8-10, 14-16, 19, 27, 31-35, 37, 38 og 43-48 til vedtagelse, men kan ikke medvirke til lovens endelige vedtagelse.

Ændringsforslag.

Til § 1.

Af et *mindretal* (Alfred Hansen (DR)):

1) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer: „01. I § 4, stk. 2, tilføjes efter „repræsentanter for lærere“ ordet: „skoleledere.““

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Ebba Strange (SF) og Litha Christiansen (VS)):

2) Nr. 6 affattes således:

„6. § 9 affattes således:

„§ 9. I hver kommune oprettes en skolekommission.

Stk. 2. Har kommunalbestyrelsen 15 medlemmer eller derover, består kommissionen af:

1. 7 medlemmer valgt af kommunalbestyrelsen blandt de personer, der er valgbare til denne. Mindst 4 af disse medlemmer skal være medlemmer af kommunalbestyrelsen.

2. 5 medlemmer valgt af og blandt medlemmerne af skolenævnene. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om valg af disse medlemmer og deres stedfortrædere.

3. 1 medlem valgt af og blandt medlemmerne af ungdomsskolenævnet.

Stk. 3. Har kommunalbestyrelsen 13 eller 11 medlemmer, består skolekommissionen af i alt 11, henholdsvis 9 medlemmer. De i stk. 2 nævnte medlemstal på 7, 5 og 1 ændres i så fald til 6, 4 og 1, henholdsvis 5, 3 og 1. Mindst 3 af de af kommunalbestyrelsen valgte medlemmer skal i disse tilfælde være medlemmer af kommunalbestyrelsen.

Stk. 4. Har kommunalbestyrelsen mindre end 11 medlemmer, fastsætter undervisningsministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen skolekommissionens sammensætning.

Stk. 5. For kommuner, der i medfør af § 64 i lov om kommunernes styrelse har en godkendt magistratsordning, kan undervisningsministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen fastsætte en særlig ordning med hensyn til skolekommissionens sammensætning.““

Af et *mindretal* (Ebba Strange (SF) og Litha Christiansen (VS)):

Underændringsforslag til ændringsforslag nr. 2.

3) I den under ændringsforslag nr. 2 foreslåede § 9, stk. 2, tilføjes efter nr. 3 som nye numre:

„4. 2 lærere valgt af fælleslærerrådet.

5. 2 elever valgt af fælleselevrådet.“

4) I den under ændringsforslag nr. 2 foreslåede § 9, stk. 3, affattes 1. pkt. således:

„Har kommunalbestyrelsen 13 eller 11 medlemmer, består skolekommissionen af i alt 15, henholdsvis 13 medlemmer.“

Af et *mindretal* (Mimi Jakobsen (CD)):

5) I den under nr. 7 foreslåede § 10, stk. 1, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

„Såfremt mindre end 25 pct. af de stemmeberettigede forældre ved en skole deltager i valget, vil skolenævnet ved den pågældende skole være at udpege af kommunalbestyrelsen.“

Af *mindretallet under nr. 3*:

6) I den under nr. 7 foreslåede § 10 affattes *stk. 1* og *stk. 2* således:

„Ved hver folkeskole oprettes et skolenavn på 9 medlemmer.

Stk. 2. Skolenævnet består af:

1. 5 medlemmer valgt af og blandt de

personer, der på valgets tidspunkt har forældremyndigheden over børn, der er indskrevet i skolen, jfr. dog stk. 3.

2. 2 elever valgt af elevrådet/elevforsamlingen.

3. 2 lærere valgt af lærerrådet."

Af et *mindretal* (Wissing (FP), Halvgaard (FP), Bertel Haarder (V), Brøndlund Nielsen (V), Helge Møller (KF) og Chr. Christensen (KrF)):

7) I den under nr. 7 foreslåede § 10, stk. 3. udgår nr. 3.

Af et *mindretal* (Wissing (FP), Halvgaard (FP), Ebba Strange (SF), og Litha Christiansen (VS)):

8) I den under nr. 7 foreslåede § 10 udgår stk. 5.

Af *mindretallet* under nr. 3:

9) I den under nr. 8 foreslåede § 11, stk. 2, ændres i nr. 2 „2“ til: „3“, og nr. 3 affattes således:

„3. 2 medlemmer valgt af og blandt ungdomsskolens lærere og 2 medlemmer valgt af og blandt ungdomsskolens elever.“

10) I den under nr. 9 foreslåede § 12, stk. 1, udgår 3. og 4. punktum.

Af et *mindretal* (Wissing (FP), Halvgaard (FP), Bertel Haarder (V), Brøndlund Nielsen (V), Helge Møller (KF), Mimi Jakobsen (CD) og Chr. Christensen (KrF)):

11) I den under nr. 9 foreslåede § 12, stk. 1, 3. pkt., udgår „samt 2 elever valgt af og blandt de i stk. 3 nævnte elevrepræsentanter“.

Af *mindretallet* under nr. 1:

12) I den under nr. 9 foreslåede § 12, stk. 1, tilføjes som nyt punktum:

„Skolelederne kan ud af deres midte udpege en repræsentant til at deltage i skolekommissionens møder uden stemmeret.“

13) I den under nr. 9 foreslåede § 12, stk. 2, indføres efter „repræsentanter for ledere“: „herunder souschefer“, og „kommissionens“ ændres til: „skolekommissionens“.

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

14) I den under nr. 9 foreslåede § 12 affattes stk. 3 således:

„Stk. 3. 2 elevrepræsentanter kan deltage i skolenævnets møder uden stemmeret. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler herom, samt om elevrepræsentanters deltagelse i ungdomsskolenævnets og voksenundervisningsnævnets møder.“

Af *mindretallet* under nr. 3:

15) I den under nr. 9 foreslåede § 12, udgår stk. 4.

16) Efter nr. 30 indsættes som nyt nummer:

„02. I § 27, stk. 1, udgår 1. punktum.“

Af *mindretallet* under nr. 5:

17) Efter nr. 31 indsættes som nyt nummer:

„03. I § 27, stk. 4, ændres „lærerrådet“ til: „skoleleder og lærerråd“, i stk. 5 ændres „lærerrådet“ til: „skoleleder og lærerråd“, og i stk. 6 ændres „lærerrådet“ til: „skoleleder og lærerråd“.“

Af *mindretallet* under nr. 1:

18) Efter nr. 31 indsættes som nyt nummer:

„04. I § 27 affattes stk. 5 og 6 således:

„Stk. 5. Det godkender efter indhentet erklæring fra lærerrådet arbejdets fordeling mellem lærerne samt den ugentlige arbejdsplan.

Stk. 6. Det fastsætter efter indhentet udtalelse fra lærerrådet, retningslinjer for skolens anskaffelse og brug af undervisningsmaterialer.“

Af *mindretallet* under nr. 3:

19) I den under nr. 45 foreslåede § 41 affattes stk. 1 således:

„Ved enhver amtskommunal gymnasieskole oprettes et skoleråd, der vælges for 2 år ad gangen og består af:

1. 3 lærere valgt af elevrådet.

2. 3 elever valgt af elevrådet/elevforsamlingen.

3. 1 repræsentant valgt af og blandt de tekniske og administrative medarbejdere, der er ansat ved skolen.

Rektor deltager i møderne uden stemmeret, og et amtsrådsmedlem kan deltage i møderne uden stemmeret.“

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af et *mindretal* (Camre (S), Helle Degn (S), Mette Groes (S), J. K. Hansen (S), Jimmy Stahr (S), Nørgaard Sørensen (S), Svend Haugaard (RV) og Alfred Hansen (DR)): 20) I den under nr. 45 foreslåede § 41 affattes stk. 1 og 2 således:

„Ved hver amtskommunal gymnasieskole oprettes et skoleråd, der består af:

1. 1 medlem valgt af amtsrådet blandt dets medlemmer. Valget af dette medlem finder sted snarest muligt efter hvert amtsrådsvalg.

2. 2 medlemmer valgt for 2 år af og blandt skolens forældre efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Bestemmelserne i § 10, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse ved valget af disse medlemmer.

3. Rektor.

4. Formanden for lærerrådet samt yderligere et af dets medlemmer.

5. 2 elever valgt af og blandt skolens elever. Ved skoler, hvortil der er knyttet kursus til højere forberedelseseksamen, skal den ene af disse være elev på dette kursus.

6. 1 repræsentant valgt af og blandt de tekniske og administrative medarbejdere, der er ansat ved skolen.

Stk. 2. Pligt til at modtage valg efter stk. 1, nr. 1 og 2, har personer, der har bopæl i amtskommunen. Bestemmelserne i § 14, stk. 2, § 15, stk. 1 og stk. 3-6 og § 18 finder tilsvarende anvendelse for de i stk. 1 nr. 1 og 2 nævnte medlemmer. Afgørelser efter § 15, stk. 1 og 6, træffes af amtsrådet.“

Af *mindretallet* under nr. 11:

Underændringsforslag til ændringsforslag nr. 20.

21) I den under ændringsforslag nr. 20 foreslåede § 41, stk. 1, ændres nr. 2, 1. pkt., til:

„3 medlemmer valgt for 2 år af og blandt skolens forældre efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.“,
og nr. 6 udgår.

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af et *mindretal* (Camre (S), Helle Degn (S), Mette Groes (S), J. K. Hansen (S), Jimmy Stahr (S), Nørgaard Sørensen (S), Svend

Haugaard (RV) og Alfred Hansen (DR)): 22) I den under nr. 45 foreslåede § 41, stk. 3, ændres „3-5“ til: „4-6“.

Af *mindretallet* under nr. 7:

23) I den under nr. 46 foreslåede affattelse af § 42 indsættes som nye stykker:

„Stk. 10. Det fastsætter ordningen og omfanget af årsprøver i de klasser, der ikke afslutter skoleåret med nogen eksamen.

Stk. 11. Det fører tilsyn med, hvilke undervisningsmidler der benyttes på skolen.

Stk. 12. De i § 41, stk. 1, nr. 1-3, nævnte medlemmer foretager indstilling om ansættelse eller afskedigelse af lærere ved skolen.“

Af et *mindretal* (Ebba Strange (SF)):

24) Efter nr. 46 indsættes som nyt nummer:

„05. I § 57 indføjes som nyt stykke:

„Stk. 4. Lederen åremålsansættes for en periode af 6 år.““

25) Efter nr. 47 indsættes som nyt nummer:

„06. I § 58 indføjes som nyt stykke:

„Stk. 3. Den ledende skoleinspektør eller skoledirektøren åremålsansættes for en periode af 6 år.““

Af *mindretallet* under nr. 5:

26) Efter nr. 47 indsættes som nyt nummer:

„07. I § 58 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

„Stk. 3. I kommuner med mere end én kommunal skole ned sættes et skolelederråd, der består af skolelederen for hver af de kommunale skoler.““

Af *mindretallet* under nr. 3:

27) Efter nr. 48 indsættes som nyt nummer:

„08. I § 60 indsættes som nyt stykke:

„Stk. 8. Ved hver skole danner eleverne et elevråd/elevforsamling. I en kommune med mere end 1 skole dannes et fælleselevråd.““

Af *mindretallet* under nr. 5:

28) Efter nr. 48 indsættes som nyt nummer:

„09. I § 61, stk. 1, ændres „fælleslærerrådet“ til: „skolelederråd og fælleslærerråd““

29) Efter nr. 50 indsættes som nye numre:

„010. I § 62, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter „fra“: „skolelederen og““

011. I § 63, stk. 1, udgår 1. pkt., og i stedet indsættes:

„I spørgsmål, der vedrører den enkelte skole, kan skoleleder og lærerråd afgive udtalelser og stille forslag til skolenævnet og skolekommissionen. I spørgsmål, der vedrører kommunens skolevæsen, kan skolelederråd og fælleslærerråd afgive udtalelser til skolenævnet og skolekommissionen.“

012. § 63, stk. 2, affattes således:

„Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler for skolelederrådets, lærerrådets og fælleslærerrådets virksomhed.““

Af *mindretallet* under nr. 11:

30) I den under nr. 54 foreslåede § 68, stk. 4, udgår ordene „samt 2 elever valgt af og blandt de i § 71, stk. 9, nævnte elevrepræsentanter“.

Endvidere udgår stk. 5.

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

31) Efter nr. 55 indsættes som nyt nummer:

„**013.** § 69, stk. 5, ophæves.“

Stk. 6 bliver herefter stk. 5.

32) I den under nr. 56 foreslåede § 69, stk. 7, der bliver stk. 6, ændres „ungdomsskolevirksomhed og fritidsundervisning for voksne“ til: „og ungdomsskolevirksomhed“.

33) Den under nr. 57 foreslåede § 69, stk. 8, der bliver stk. 7, affattes således:

„Stk. 7. Skoledirektionen indhenter erklæring fra ungdomsskolenævnet om spørgsmål, der vedrører ungdomsskolevirksomhed.“

34) I den under nr. 57 foreslåede § 69, stk. 9, der bliver stk. 8, ændres „og fritidsnævnet“ til: „, fritidsnævnet og voksenundervisningsnævnet“. Desuden ændres i 2. pkt. „nævnet“ til „nævnene“.

35) I den under nr. 57 foreslåede § 69, stk. 11, der bliver stk. 10, ændres „, ungdomsskolevirksomheden og fritidsundervisningen for voksne“ til: „og ungdomsskolevirksomheden“.

Af *mindretallet* under nr. 7:

36) I den under nr. 58 foreslåede § 71, stk. 3, udgår nr. 3.

Af *mindretallet* under nr. 8:

37) I den under nr. 58 foreslåede § 71 udgår stk. 6.

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

38) I den under nr. 58 foreslåede § 71 affattes stk. 9, 1. pkt., således:

„2 elevrepræsentanter kan deltage i skolenævnets møder uden stemmeret.“

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af et *mindretal* (Camre (S), Helle Degn (S), Mette Groes (S), J. K. Hansen (S), Jimmy Stahr (S), Nørgaard Sørensen (S), Svend Haugaard (RV) og Alfred Hansen (DR)):

39) I den under nr. 62 foreslåede § 72 a erstattes stk. 1 og 2 af følgende:

„Ved hver kommunal gymnasieskole oprettes et skoleråd, der består af:

1. 1 medlem valgt af borgerrepræsentationen blandt dens medlemmer. Valget af dette medlem finder sted snarest muligt efter hvert kommunalvalg.

2. 2 medlemmer valgt for 2 år af og blandt skolens forældre efter regler, der fastsættes af borgerrepræsentationen. Bestemmelserne i § 71, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse ved valget af disse medlemmer.

3. Rektor.

4. Formanden for lærerrådet samt yderligere et af dettes medlemmer.

5. 2 elever valgt af og blandt skolens elever. Ved skoler, hvortil der er knyttet kursus til højere forberedelseseksamen, skal den ene af disse være elev på dette kursus.

6. 1 repræsentant valgt af og blandt de tekniske og administrative medarbejdere, der er ansat ved skolen.“

Af *mindretallet* under nr. 11:

Underændringsforslag til
ændringsforslag nr. 39.

40) I den i ændringsforslag nr. 39 foreslåede § 72 a, stk. 1, nr. 2, affattes 1. pkt. således:

„3 medlemmer valgt for 2 år af og blandt skolens forældre efter regler, der fastsættes af borgerrepræsentationen.“

Endvidere udgår nr. 6.

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af et *mindretal* (Camre (S), Helle Degn (S), Mette Groes (S), J. K. Hansen (S), Jimmy Stahr (S), Nørgaard Sørensen (S), Svend

Haugaard (RV) og Alfred Hansen (DR):

41) I den under nr. 62 foreslåede § 72 a, stk. 3, der bliver stk. 2. ændres „3-5“ til „4-6“.

Af *mindretallet under nr. 7*:

42) I den under nr. 62 foreslåede § 72 b tilføjes som nye stykker:

„Stk. 10. Det fastsætter ordningen og omfanget af årsprøver i de klasser, der ikke slutter skoleåret med nogen eksamen.

Stk. 11. Det fører tilsyn med, hvilke undervisningsmidler der benyttes på skolen.

Stk. 12. De i § 72 a, stk. 1, nr. 1-3, nævnte medlemmer foretager indstilling om ansættelse eller afskedigelse af lærere ved skolen.“

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

43) Efter nr. 63 indsættes som nyt nummer:

„014. I § 74, stk. 4, udgår nr. 3.

Nr. 4 bliver herefter nr. 3.

44) I den under nr. 64 foreslåede § 75, stk. 6, erstattes nr. 1 af følgende:

„1. Den borgmester, under hvem fritidsundervisning for voksne er henlagt, der er nævnets formand.

2. 1 medlem valgt af borgerrepræsentationen blandt dens medlemmer.“

45) I den under nr. 64 foreslåede § 75, stk. 7, udgår 2. pkt.

46) I den under nr. 64 foreslåede § 75 tilføjes som nyt stykke:

„Stk. 10. Borgerrepræsentationen fastsætter regler om elevrepræsentanternes deltagelse i ungdomsskolens nævnets og voksenundervisningsnævnets møder.“

47) I den under nr. 64 foreslåede § 76 ændres i stk. 1 og 5 „§ 72 a, stk. 1, nr. 1“ til: „§ 72 a, stk. 1, nr. 1 og 2“. I stk. 6 og 7 indsættes efter „skoledirektionen“: „, et skoleråd, jfr. § 72 a, stk. 1, nr. 1 og 2“. I stk. 8 indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum: „Det samme gælder de i § 72 a, stk. 1, nr. 1 og 2 nævnte medlemmer af et skoleråd.“

48) Den under nr. 64 foreslåede § 76 b affattes således:

„§ 76 b. Borgerrepræsentationen fastsætter særlige regler med hensyn til styrelsen af de kommunale gymnasieskoler i København, hvortil der er knyttet en foke-skoleafdeling.“

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Der er blandt skoleledere et almindeligt ønske om at få præciseret, at lederen deltager i planlægning af skolebyggeri, selv om det må anses for naturligt, at han/hun gør det. Bestemmelsen får konsekvenser for bekendtgørelse af 14. november 1974 om behandling af folkeskolens byggesager, idet der så må optages bestemmelse om, at skoledirektøren/den ledende skoleinspektør samt den pågældende skoles leder tiltræder skolebyggeudvalget.

Til nr. 2.

Ved ændringsforslaget opretholdes den gældende lovs ordning, hvorefter kommunalbestyrelsen selv træffer beslutning om valg af medlemmer til skolekommissionen, dog således at mindst halvdelen af de af kommunalbestyrelsen valgte medlemmer skal være medlemmer af kommunalbestyrelsen.

Til nr. 3 og 4.

Det foreslås, at repræsentanter for kommunernes fælleslærerråd og fælleselevråd bliver egentlige medlemmer af skolekommissionen.

Til nr. 5.

Ændringsforslaget er en konsekvens af den overmåde lave valgdeltagelse ved skolenævnvalg og en følge af forslagsstillernes ønske om at styrke det repræsentative demokrati ved at kræve, at i hvert fald 25 pct. af forældrene deltager i valget af deres repræsentanter. Hvis dette minimum ikke er opnået, kan man efter forslagsstillernes mening ikke tale om forældrerepræsentanter og nævnsmedlemmer må herefter udpeges af kommunalbestyrelsen.

Til nr. 6.

Lærerrepræsentanter og elevrepræsentanter vil efter forslaget blive egentlige medlemmer af skolenævnet. Skolens leder kan overvære nævnets møder, men uden stemmeret.

Til nr. 9.

Analogt med principperne for folkeskolens lærere og elever have

sæde i det nævn, der tilrettelægger deres arbejdsituation.

I fritidsnævn og voksenundervisningsnævn bør brugerne have flertal i forhold til kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Til nr. 10.

Som konsekvens af at lade skolens elever og lærere være medlemmer af skolenævnet, ophæves nævnets generelle tilsynsforpligtelse. De øvrige nævnsmålinger bevarer, hvorved der bliver tale om en egentlig ledelsesfunktion for nævnet. Den generelle tilsynsforpligtelse vil herefter påhvile kommunalbestyrelsen.

Til nr. 12.

Denne bestemmelse sigter imod en forbedring af kommunikationen inden for det kommunale skolestyrelsessystem, idet forbindelsen mellem skolekommissionen og de enkelte skolers ledere ofte må anses for at være for spinkel. Undersøgelser foretaget i Gladsaxe kommune viser, at der hos skolenævn og skoleledere ikke var tilfredshed med informationen ovenfra, hvorimod skolekommission og skoleforvaltning var tilfreds med informationen nedefra. Det må tolkes i den retning, at den enkelte skole har behov for øget kommunikation. Meget tyder desuden på, at skolekommissionen nogle steder fører en ret isoleret tilværelse. Den foreslåede bestemmelse vil således tjene til at skabe større sammenhæng i den kommunale skolestyrelse, og lærerrepræsentationen bliver udtryk for såvel forvaltnings- som lærer- og ledersynspunkter. Det skal bemærkes, at bestemmelsen er formuleret på en sådan måde, at den fremstår som et tilbud, idet der kan tænkes kommuner, hvor skolelederne ikke måtte finde en sådan repræsentation ønskelig eller nødvendig.

Konsekvensændring: § 68, stk. 2.

Til nr. 13.

Bekendtgørelsen om leders, lærers og elevs deltagelse i møder og kommissioner og nævn (27. maj 1970) bør udvide mulighederne for skoleledernes deltagelse i skolekommissionens møder og souschefens deltagelse i skolenævnets møder.

§ 1, stk. 3, i den nævnte bekendtgørelse bør udformes på en sådan måde, at skolekommissionen kan tillade en skoles leder

og/eller lærerrådsformand efter derom indgivet anmodning at deltage i kommissionens behandling af sager, der vedrører den pågældende skole.

En lignende tilladelse bør gives en repræsentant for skolenævnet, såfremt dette ikke allerede er repræsenteret i kommissionen.

Bestemmelsen kan udformes således, at skolelederen/lærerrådsformanden selv anmoder om deltagelse, og skolekommissionen kan afslå anmodningen, selv om en anmodning i almindelighed bør kunne imødekommes.

Forslaget er begrundet i den opfattelse, at det for såvel skolekommissionen som skoleleder er værdifuldt, at skoleleder/lærerrådsformand personligt kan forklare og udbygge baggrunden for de forslag, der vedrører den pågældende skole. Forslaget skal således ses ud fra ønsket om at øge kommunikationen inden for det kommunale skolestyrelsessystem.

§ 2 i den nævnte bekendtgørelse bør udformes på en sådan måde, at skolens viceinspektør (souschef) får mulighed for at deltage i skolenævnets møder, evt. ved en bestemmelse herom i skolenævnets forretningsorden. Souschefen er skolelederens stedfortræder og bør have et førstehåndskendskab til de afgørelser, der træffes, og til de synspunkter og holdninger, der ligger til grund for afgørelserne. Derfor bør souschefen have mulighed for at deltage uden stemmeret i skolenævnets møder.

Til nr. 14 og 46.

Den gældende lovs § 12, stk. 3, indeholder en bemyndigelse for undervisningsministeren til at fastsætte regler om elevrepræsentanters deltagelse i møderne i skolenævn, ungdomsskolenævn, fritidsnævn og voksenundervisningsnævn, mens den tilsvarende bestemmelse i lovforslaget alene omhandler elevrepræsentanters deltagelse i skolenævnets møder. Ved ændringsforslaget udvides den i lovforslaget omhandlede bemyndigelse til også at gælde for ungdomsskolenævnet og voksenundervisningsnævnet, idet det er hensigten at opretholde de bestemmelser om elevrepræsentanters deltagelse i møderne i disse nævn, der er fastsat i ministeriets bekendtgørelse nr. 212 af 27. maj 1970. I overensstemmelse med indstillingen fra det i lovforslagets bemærkninger nævnte lov-

Bet. o. lovf. vedr. kommunernes skolevæsen m. v.

revisionsudvalg vil der derimod ikke blive fastsat regler om elevrepræsentanters deltagelse i fritidsnævnets møder, idet bestemmelserne herom i den nævnte bekendtgørelse ikke har haft betydning i praksis.

Ifølge forslaget til nyt stk. 10 i § 75 skal borgerrepræsentationen tilsvarende fastsætte regler om elevrepræsentanters deltagelse i møderne i Københavns kommunes ungdomsskolenævn og voksenundervisningsnævn.

Til nr. 19.

Amtsgymnasiernes ledelse foreslås ændret analogt med folkeskolernes, dog med den forskel at forældrerepræsentationen erstattes med en elevrepræsentation, da gymnasieeleverne er ude over den undervisningspligtige alder og således selv må tage ansvaret for deres skolesituation.

Til nr. 17, 28 og 29.

Forslagsstillerne ser med bekymring på, at skolelederen, der i øvrigt er skolens daglige, ansvarlige leder, blot betragtes som et medlem af lærerrådet. Forslagsstillerne ønsker at præcisere skolelederens centrale placering over for forældre og myndigheder.

Til nr. 18.

Ændringen tilsigter at skabe harmoni mellem § 27, stk. 5 og § 62, stk. 2, nr. 2, idet skolenævnet i henhold til sidstnævnte skal indhente „erklæring fra lærerrådet“ om arbejdets fordeling mellem lærerne samt den ugentlige arbejdsplan.

Dermed fastslås også den almindelige procedure vedrørende udarbejdelse af fagplan og ugeskema: skolelederen udarbejder fagplanen, evt. på basis af retningslinjer fastlagt af skolenævnet, lærerrådet udtaler sig om forslaget, og skolenævnet træffer endelig afgørelse.

Konsekvensændring: § 72, stk. 13.

Den nugældende formulering lyder: „Det godkender efter indstilling fra lærerrådet, hvilke undervisningsmidler skolen må benytte.“

Erfaringerne har vist, at skolenævnene har meget vanskeligt ved at efterleve denne bestemmelse efter dens ordlyd, og det vil formodentlig blive sværere fremover. Skolelovens § 16, stk. 4, der giver eleverne medbestemmelse med hensyn til valg af under-

visningsstof, arbejdsformer og undervisningsmetoder, vil uden tvivl medføre en mere differentieret brug af undervisningsmidler (aviser, tidsskrifter, lydbånd, film m. v.), og det vil i praksis ikke altid være muligt at indhente indstilling fra lærerråd og godkendelse fra skolenævnet.

Den foreslåede bestemmelse skulle smidiggøre dette forhold og være mere i overensstemmelse med den praksis, der følges mange steder, formodentlig de fleste steder. Bestemmelsen er udformet således, at initiativet ligger hos skolenævnet. Tilsynet med overholdelse af de fastlagte retningslinjer må være omfattet af bestemmelserne i § 27, stk. 1.

Konsekvensændring: § 62, stk. 2, pkt. 3. Evt. § 72, stk. 8.

Til nr. 20 og 39.

Ved ændringsforslagene får 2 repræsentanter valgt af og blandt forældrene til elever i amtskommunale og kommunale gymnasieskoler sæde i skolerådet. Der vil således fortsat være forældrerepræsentanter i gymnasieskolernes styrelsesorgan i lighed med, hvad der er gældende for de nuværende skolenævn. Samtidig nedsættes antallet af medlemmer i skolerådet valgt af amtsrådet, henholdsvis Frederiksberg kommunalbestyrelse og Københavns borgerrepræsentation, fra 3 til 1.

Efter den gældende lov vælges forældrerepræsentanterne i skolenævnet ved en gymnasieskole for 4 år, og de vil således normalt i den sidste del af valgperioden ikke længere have børn i den pågældende skole. Det foreslås derfor, at forældrerepræsentanterne i skolerådet fremtidig vælges for et tidsrum af 2 år.

Til nr. 24 og 25.

Personer i ledende stillinger bør efter forslagsstillernes opfattelse i almindelighed være ansat på åremålsbasis.

Til nr. 27.

Efter forslagsstillernes opfattelse er tiden inde bl. a. i forbindelse med udvidelse af undervisningspligten til at lovfæste elevrepræsentation såvel ved de enkelte skoler som ved en kommunes samlede skolevæsen.

Til nr. 31 og 43.

Ifølge den gældende lovs § 69, stk. 5, jfr. § 74, stk. 4, nr. 3, godkender skoledirektionen efter indstilling fra fælleslærerrådet, hvilke undervisningsmidler og lærebøger (lærebogssystemer) skolerne kan benytte. Skoledirektionen fastsætter således den overordnede ramme, inden for hvilken skolenævnenes godkendelse af undervisningsmidler kan finde sted, jfr. lovens § 72, stk. 7. Ved ændringsforslaget ophæves denne særlige beføjelse for skoledirektionen, og reglerne om godkendelse af undervisningsmidler vil herefter være de samme i København som i de øvrige kommuner, jfr. § 27, stk. 6.

Til nr. 32, 33, 34, 35 og 45.

Ændringsforslagene er i overensstemmelse med et forslag fra Københavns borgerrepræsentation om at give voksenundervisningsnævnet i København en af skoledirektionen uafhængig status på linje med fritidsnævnet. Nævnet får herved samme status som voksenundervisningsnævnene uden for København.

Til nr. 48.

Ved ændringsforslaget bliver der ved gymnasieskoler, hvortil der er knyttet en folkeskoleafdeling, mulighed for at bibeholde styrende organer, der er fælles for de to skoleafdelinger.

Camre (S). Helle Degn (S). Mette Groes (S). J. K. Hansen (S),
formand.

Jimmy Stahr (S). Nørgaard Sørensen (S). Svend Haugaard (RV).

Bertel Haarder (V). Brøndlund Nielsen (V). Helge Møller (KF).

Mimi Jakobsen (CD). Chr. Christensen (KrF),
næstformand. *Wissing (FP).*

Halogaard (FP). Alfred Hansen (DR). Ebba Strange (SF).

Litha Christiansen (VS).

Partiet DKP var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.